

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16 грудня 2021 р.

Київ

№ 182-р/тк

Про результати розгляду
повідомлення про нову
державну допомогу

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 09.12.2021 № 500-01/8168-п та повідомлення про державну допомогу Черкаської обласної ради, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 64272 (вх. № 1593-ПДД/2 від 22.09.2021), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (зі змінами),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 64272 (вх. № 1593-ПДД/2 від 22.09.2021) Черкаською обласною радою відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 06.10.2021 № 500-118/02-14461 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Черкаська обласна рада надала додаткову інформацію, яка надійшла на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 65666 (вх. № 1678-ПДД/1 від 12.11.2021).
- (3) Повідомлення прийнято до розгляду 12.11.2021.
- (4) Черкаська обласна рада надала додаткову інформацію листом від 18.11.2021 № 01.1-34/1322 (вх. № 5-01/16191 від 22.11.2021) (далі – Лист).

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (5) Черкаська обласна рада (далі – Черкаська ОР, Надавач) (18001, м. Черкаси, Соснівський р-н, Черкаська обл., б-р Шевченка, 185, ідентифікаційний код юридичної особи 24411541).

2.2. Отримувач підтримки

- (6) Комунальне підприємство «Аеропорт Черкаси Черкаської обласної ради» (далі – КП «Аеропорт Черкаси», Аеропорт) (18036, м. Черкаси, Черкаська обл., вул. Смілянська, 168, ідентифікаційний код юридичної особи 01130710).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Метою підтримки є:
- стабілізація роботи підприємства, забезпечення його ефективного функціонування на ринку послуг та досягнення прибуткового рівня діяльності;
  - розвиток авіаційної галузі в регіоні за рахунок фінансової підтримки КП «Аеропорт Черкаси» на період до стабілізації фінансового стану.

2.4. Очікуваний результат

- (8) Забезпечення ефективного функціонування КП «Аеропорт Черкаси».

2.5. Підстава для надання підтримки

- (9) Повітряний кодекс України.
- (10) Господарський кодекс України.
- (11) Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430 «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року».
- (12) Проект рішення Черкаської обласної ради «Про Програму фінансової підтримки підприємств спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Черкаської обласної ради на 2022 – 2024 роки» (далі – проект Програми).

2.6. Форма підтримки

- (13) Поповнення обігових коштів за рахунок коштів обласного бюджету.

2.7. Обсяг підтримки

- (14) Загальний обсяг підтримки – 13 550 000 грн,
з них:
2022 рік – 4 760 000 грн;
2023 рік – 4 520 000 грн;
2024 рік – 4 270 000 грн.

2.8. Тривалість підтримки

(15) з 01.01.2022 по 31.12.2024.

2.9. Умови надання підтримки

- (16) Відповідно до пункту 21 Статуту КП «Аеропорт Черкаси», затвердженого розпорядженням голови Черкаської обласної ради від 07.07.2020 № 267-р (далі – Статут), основними видами діяльності підприємства є:
- прийом та відвантаження повітряних суден із забезпеченням авіаційних перевезень пасажирів, вантажів, багажу та пошти необхідними засобами;
  - забезпечення експлуатації і функціонування аеродрому, будівель, споруд, інженерних мереж та інших об'єктів аеродромного обладнання, пасажирського та вантажного терміналів, а також засобів механізації, спеціального та іншого транспорту.
- (17) Аеропорт знаходиться на перетині міжнародних повітряних коридорів і є стратегічним об'єктом для області та центральної України, єдиним регіональним аеропортом Черкаської області.
- (18) Відповідно до Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р, на сьогодні транспортна галузь в цілому задовольняє лише основні потреби населення та економіки в перевезеннях за обсягом, але не за якістю.
- (19) На виконання зазначеної стратегії в Україні передбачається функціонування 50 аеропортів та створення щонайменше п'яти авіахабів. Наявність Аеропорту в центральній частині України відіграє в її реалізації важливу роль.
- (20) Аеродром КП «Аеропорт Черкаси» має штучну злітно-посадкову смугу довжиною 2 500 м, шириною 42 м, руліжну доріжку. Технічні можливості злітно-посадкової смуги дозволяють приймати повітряні судна типу: АН-140, АTR 72, Embraer ERJ 145, Saab 340 та вантажні літаки класу ІЛ-76, АН-26.
- (21) Пропускна спроможність наявного пасажирського терміналу КП «Аеропорт Черкаси» – 250 осіб на годину.
- (22) Відновлення та підвищення ефективності роботи КП «Аеропорт Черкаси» дасть поштовх розвитку ряду галузей області, зокрема: туристичній, промисловості, машинобудуванню, сільському господарству.
- (23) У будівлі Аеропорту наявні складські приміщення, які планується використовувати для зберігання товарів під митним контролем, загальною площею 214,46 м².
- (24) Розташування поруч із приміщенням Аеропорту складських приміщень загальною площею 857,4 м² та огороженого майданчика площею 3 025 м² дасть можливість їх використовувати для зберігання вантажів.
- (25) Наявність поруч Аеропорту зручної транспортної розв'язки сприятиме створенню сучасного логістичного центру, який поєднав би автомобільні, залізничні та авіаперевезення з використанням потенціалу річкового вантажного порту.

- (26) Відповідно до інформації, отриманої від Надавача, кошти державної підтримки в сумі 13 550 000 грн, які надаватимуться Аеропорту, будуть спрямовані на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам КП «Аеропорт Черкаси», а саме:

2022 рік: 4 760 000 грн, з них 3 900 000 – на виплату заробітної плати, а 860 000 грн – на сплату податків і зборів на заробітну плату;

2023 рік: 4 520 000 грн, з них 3 700 000 – на виплату заробітної плати, а 820 000 грн – на сплату податків і зборів на заробітну плату;

2024 рік: 4 270 000 грн, з них 3 500 000 – на виплату заробітної плати, а 770 000 грн – на сплату податків і зборів на заробітну плату.

- (27) Відповідно до інформації, наданої в Листі Черкаської ОР, відстань від міста Черкас до найближчих аеропортів становить:

- до Міжнародного аеропорту «Бориспіль» – 150 км (автомобільним транспортом – 2 год 25 хв, залізничним транспортом – 3 год 40 хв);
- до аеропорту «Кіровоград» (Кропивницький) – 130 км (автомобільним транспортом – 2 год, прямого сполучення залізничним транспортом з містом Черкаси немає). Злітна смуга аеропорту «Кіровоград» становить 1 500 м проти 2 500 метрів у КП «Аеропорт Черкаси», і цей аеропорт має обмеження за класом повітряних суден;
- до аеропорту «Полтава» – 300 км (автомобільним транспортом – 4 год 50 хв; залізничним транспортом пряме сполучення з містом Черкаси відсутнє);
- до Міжнародного аеропорту «Вінниця» – 330 км (автомобільним транспортом – 8 год 30 хв; залізничним транспортом пряме сполучення з містом Черкаси відсутнє).

- (28) На сьогодні Аеропорт не здійснює діяльності за основним видом, яка пов'язана з авіап перевезеннями та обслуговуванням повітряних суден, у зв'язку проведенням з 2018 року капітального ремонту злітно-посадкової смуги аеродрому.

- (29) Надалі до початку березня 2022 року Аеропорт планує отримати сертифікат служби авіаційної безпеки (під час проведення перевірки в листопаді поточного року недоліків які перешкоджають виданню такого сертифіката, комісією не виявлено).

- (30) До кінця весни 2022 року планується отримати сертифікати служби перевезень, обслуговування на пероні та Аварійно-рятувальної служби протипожежного забезпечення, що збільшить можливість організувати рейси з пасажирськими регулярними чи чартерними перевезеннями.

- (31) Результатом підготовчої роботи до відновлення роботи КП «Аеропорт Черкаси» будуть такі позитивні зрушення:

- дані про сертифікований Аеропорт буде внесено в міжнародний довідник, всі авіакомпанії світу і власники повітряних суден бачитимуть, що Аеропорт працює;
- відновлення та в подальшому – розвиток авіап перевезень як однієї зі складових транспортних галузей області;
- відновлення та нарощування обсягів авіап перевезень у КП «Аеропорт Черкаси» та подальший розвиток Аеропорту, забезпечення регулярності й необхідного рівня безпеки польотів, модернізації виробничо-технологічної бази;

- зростання доходності Аеропорту завдяки збільшенню обслуговування літако-вильотів, пасажирів, вантажів та кількості можливих договорів на базування авіакомпаній у КП «Аеропорт Черкаси».
- (32) При цьому Аеропорт зможе здійснювати таку діяльність:
- укладати договори з авіакомпаніями;
  - приймати та обслуговувати повітряні судна;
  - забезпечувати базування повітряних суден;
  - забезпечувати охорону повітряних суден у разі понаднормового стояння.
- (33) Відповідно до інформації, наданої в Листі Черкаської ОР, КП «Аеропорт Черкаси» є відкритим для співпраці та укладання угод не тільки з українськими авіакомпаніями, але й міжнародними лоукостерами та готовий приймати представників приватних малих авіаційних суден усіх країн. Будь-хто має право користуватися послугами Аеропорту.
- (34) У разі якщо КП «Аеропорт Черкаси» запрацює та будуть виділені кошти відповідно до проєкту Програми для оплати праці працівникам підприємства та нарахувань на неї, очікується отримати такі показники:
- *пасажиропотік:*
2022 рік – 3,5 тис. пасажирів;
2023 рік – 4,0 тис. пасажирів;
2024 рік – 4,5 тис. пасажирів;
  - *вантажопотік:*
2022 рік – 36 тонн;
2023 рік – 70 тонн;
2024 рік – 100 тонн.
- (35) КП «Аеропорт Черкаси» веде окремий бухгалтерський облік за кожним видом діяльності, чим забезпечує належний розподіл доходів і витрат щодо наданих послуг, на які спрямовується державна підтримка, і щодо надання інших послуг. Отримана державна допомога зараховується до складу доходу відповідного періоду. Витрати на оплату праці формуються у відомості нарахування заробітної плати за відповідний місяць на основі табеля обліку робочого часу. Згідно із загальною сумою нарахованої заробітної плати формується розрахунок нарахувань за єдиним соціальним внеском за відповідний період.
- (36) Відповідно до наданої в Листі Черкаської ОР інформації отримання операційного прибутку від надання фінансування згідно з проєктом Програми не прогнозується та становитиме 0 грн.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Щодо державної допомоги

- (37) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів

господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (38) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (39) Згідно із частиною першою статті 2 Закону державна допомога є недопустимою для конкуренції, якщо інше не встановлено цим Законом.
- (40) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.
- (41) Частина четверта статті 9 Закону регламентує, що нова державна допомога, що підлягає повідомленню, може бути надана лише після отримання відповідного рішення Уповноваженого органу, передбаченого пунктами 1 і 2 частини шостої статті 10 або пунктами 1 – 3 частини сьомої статті 11 цього Закону.
- (42) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

3.2. Особливості здійснення функцій експлуатанта Аеропорту

- (43) Відповідно до статті 70 Повітряного кодексу України експлуатант аеропорту забезпечує прийняття та відправку повітряних суден, організацію наземного обслуговування повітряних суден, пасажирів, екіпажів, багажу, вантажу та пошти, повинен мати для цього аеродром, споруди, обладнання, техніку, персонал і може включати розташовані на його території об'єкти системи організації повітряного руху, метеорологічного обслуговування, вертолітні майданчики, під'їзні колії із смугами відведення, об'єкти соціальної сфери та інші спорудження й об'єкти.
У разі виконання міжнародних польотів в аеропорту повинні здійснюватися митний, прикордонний, санітарно-карантинний та інші види контролю, які передбачені законодавством України.
- (44) Згідно зі статтею 72 Повітряного кодексу України експлуатант аеропорту несе відповідальність за організацію заходів щодо безпеки польотів, авіаційної безпеки, організацію наземного обслуговування, організацію і проведення пошукових, аварійно-

рятувальних і протипожежних робіт у разі аварійних чи надзвичайних подій з повітряними суднами на території аеропорту та в районі аеродрому, ефективно надання послуг користувачам аеропорту.

3.3. Критерії допустимості надання державної допомоги аеропортам

- (45) Операційна державна допомога, що надається аеропортам у вигляді індивідуальної допомоги чи за програмою, буде вважатися допустимою державною допомогою відповідно до статті 107 (3) ДФЄС.
- (46) Відповідно до пункту 116 Повідомлення Комісії 2014/С 99/03 «Керівні принципи з надання державної допомоги аеропортам та авіакомпаніям» (далі - Керівні принципи авіації), операційна державна допомога повинна бути спрямована на ситуацію, коли така допомога може привести до матеріального поліпшення аеропорту, яке сам ринок не може забезпечити.
- (47) З урахуванням пункту 117 Керівних принципів авіації умови, з якими стикаються невеликі аеропорти при здійсненні своєї діяльності із залученням приватного фінансування, часто менш сприятливіші, ніж умови, з якими стикаються великі аеропорти. Тому в нинішніх ринкових умовах невеликі аеропорти можуть зазнавати труднощів у забезпеченні фінансування своєї діяльності без державного фінансування.
- (48) Пункт 118 Керівних принципів авіації передбачає, що аеропорти, чий щорічний пасажиропотік становить до 200 000 пасажирів, не в змозі покрити значну частину своїх експлуатаційних затрат.
- (49) Відповідно до підпункту 9 пункту 25 Керівних принципів авіації середньорічний пасажиропотік означає показник, який визначається на основі вхідних та вихідних пасажирських перевезень протягом двох фінансових років, що передують тому, в якому було повідомлено про допомогу або надано у випадку не повідомленої допомоги.
- (50) Відповідно до статті 56а Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17.06.2014, яким встановлюються окремі категорії допомоги, сумісні з внутрішнім ринком, при застосуванні статей 107 та 108 ДФЄС (зі змінами, внесеними згідно з Регламентом Комісії ЄС № 1084/2017 від 14.06.2017) (далі – Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами), допомога для регіональних аеропортів є допустимою, якщо:
- 1) аеропорт є відкритим для всіх потенційних користувачів. У разі фізичного обмеження дієздатності розподіл має відбуватися на основі відповідних, об'єктивних, прозорих та недискримінаційних критеріїв;
  - 2) операційна допомога не надається аеропортам із середньорічним пасажиропотоком понад 200 000 пасажирів протягом двох фінансових років, що передують року, в якому допомога фактично надається;
  - 3) розмір операційної допомоги не повинен перевищувати необхідного для покриття операційних збитків і розумного прибутку протягом відповідного періоду. Допомога надається або у формі періодичних платежів, встановлених *попередньо*, які не збільшуються протягом періоду, на який надається допомога, або у вигляді сум, визначених *ex post* на основі спостережуваних операційних збитків;
  - 4) операційна допомога не виплачується за будь-який календарний рік, протягом якого річний пасажиропотік аеропорту перевищує 200 000 пасажирів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

4.1. Визнання належності заходів підтримки до державної допомоги

4.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (51) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (52) Пунктом 2 Статуту передбачено, що Аеропорт є об'єктом спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Черкаської області, засновником якого є Черкаська обласна рада.
- (53) Відповідно до пункту 21 Статуту, основними видами діяльності підприємства є:
- прийом та відвантаження повітряних суден із забезпеченням авіаційних перевезень пасажирів, вантажів, багажу та пошти необхідними засобами;
  - забезпечення експлуатації і функціонування аеродрому, будівель, споруд, інженерних мереж та інших об'єктів аеродромного обладнання, пасажирського та вантажного терміналів, а також засобів механізації, спеціального та іншого транспорту.
- (54) Відповідно до пункту 26 Статуту майно Аеропорту становить основні фонди та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Аеропорту, власником якого є Черкаська обласна рада.
- (55) КП «Аеропорт Черкаси», якому надається державна підтримка на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам Аеропорту, є суб'єктом господарювання в розумінні Закону.

4.1.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

- (56) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (57) Надання підтримки КП «Аеропорт Черкаси» у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам Аеропорту, здійснюється за рахунок коштів Черкаської ОР, тобто за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

4.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (58) Відповідно до статті 264 Угоди, сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 ДФЄС, зокрема відповідну судову

практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

- (59) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 37 зазначеного Повідомлення).
- (60) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилась із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (61) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, недискримінаційною.
- (62) Повідомлена підтримка КП «Аеропорт Черкаси» передбачена проєктом Програми у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам Аеропорту.
- (63) Оскільки КП «Аеропорт Черкаси» не було обрано за конкурентною процедурою, не можна стверджувати, що надана йому економічна вигода унаслідок надання повідомленої підтримки була б доступною для нього на звичайних ринкових умовах.
- (64) Отже, надання державної підтримки КП «Аеропорт Черкаси» у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам Аеропорту, створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

4.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (65) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (66) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (67) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна

стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.

- (68) Підтримка надається КП «Аеропорт Черкаси», тобто суб'єкту господарювання, який зможе забезпечувати перевезення пасажирів авіаційним транспортом у Черкаській області.
- (69) Державна підтримка КП «Аеропорт Черкаси» надає йому переваги, які покращують конкурентну позицію цього суб'єкта господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність, а також діяльність із перевезення пасажирів і які не отримують такої фінансової підтримки.
- (70) Отже, державна підтримка КП «Аеропорт Черкаси» у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам Аеропорту, спотворює економічну конкуренцію.

4.1.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (71) Повідомлена державна підтримка, що надається КП «Аеропорт Черкаси» у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам Аеропорту, є державною допомогою в розумінні Закону.

4.2. Оцінка допустимості державної допомоги

- (72) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.
- (73) Операційна допомога, що надається аеропортам у вигляді індивідуальної допомоги чи за програмою, буде вважатися допустимою державною допомогою відповідно до Керівних принципів авіації та статті 56а Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами).
- (74) ***Відповідно до пункту 116 Керівних принципів авіації, операційна державна допомога повинна бути спрямована на ситуацію, коли така допомога може привести до матеріального поліпшення аеропорту, яке сам ринок не може забезпечити.***
- (75) Відповідно до інформації, наданої в Листі Черкаської ОР, на сьогодні Аеропорт не здійснює діяльності за основним видом, яка пов'язана з авіаперевезеннями та обслуговуванням повітряних суден, у зв'язку проведенням капітального ремонту злітно-посадкової смуги аеродрому, що проводився з 2018 року і який на жовтень 2021 року закінчено.
- (76) Надалі до початку березня 2022 року Аеропорт планує отримати сертифікат служби авіаційної безпеки (під час проведення перевірки в листопаді поточного року недоліків, які перешкоджають виданню такого сертифіката, комісією не виявлено).

- (77) До кінця весни 2022 року планується отримати сертифікати служби перевезень, обслуговування на пероні та Аварійно-рятувальної служби протипожежного забезпечення, що збільшить можливість організувати рейси з пасажирськими регулярними чи чартерними перевезеннями.
- (78) Результатом такої підготовчої роботи до відновлення роботи КП «Аеропорт Черкаси» будуть такі позитивні зрушення:
- дані про сертифікований Аеропорт буде внесено в АІР (міжнародний довідник), всі авіакомпанії світу і власники повітряних суден бачитимуть, що Аеропорт працює;
  - відновлення та в подальшому – розвиток авіаперевезень як однієї зі складових транспортних галузей області;
  - відновлення та нарощування обсягів авіаперевезень у КП «Аеропорт Черкаси» та подальший розвиток аеропорту, забезпечення регулярності й необхідного рівня безпеки польотів, модернізації виробничо-технологічної бази;
  - зростання доходності Аеропорту завдяки збільшенню обслуговування літако-вильотів, пасажирів, вантажів та кількості можливих договорів на базування авіакомпаній у КП «Аеропорт Черкаси».
- (79) Відповідно до інформації, наданої в Листі Черкаської ОР, у разі якщо КП «Аеропорт Черкаси» запрацює та будуть виділені кошти відповідно до проєкту Програми, Аеропорт зможе здійснювати таку діяльність:
- укладати договори з авіакомпаніями;
  - приймати та обслуговувати повітряні судна;
  - забезпечувати базування повітряних суден;
  - забезпечувати охорону повітряних суден у разі понаднормового стояння.
- (80) Відповідно до інформації, наданої в Повідомленні, кошти операційної державної допомоги в сумі 13 550 000 грн будуть спрямовані на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам КП «Аеропорт Черкаси», а саме:
- 2022 рік: 4 760 000 грн, з них 3 900 000 – на виплату заробітної плати, а 860 000 грн – на сплату податків і зборів на заробітну плату;
- 2023 рік: 4 520 000 грн, з них 3 700 000 – на виплату заробітної плати, а 820 000 грн – на сплату податків і зборів на заробітну плату;
- 2024 рік: 4 270 000 грн, з них 3 500 000 – на виплату заробітної плати, а 770 000 грн – на сплату податків і зборів на заробітну плату.

Отже, вимогу пункту 116 Керівних принципів авіації дотримано.

- (81) *З урахуванням пункту 117 Керівних принципів авіації умови, з якими стикаються невеликі аеропорти при здійсненні своєї діяльності із залученням приватного фінансування, часто менш сприятливіші, ніж умови, з якими стикаються великі аеропорти. Тому в нинішніх ринкових умовах невеликі аеропорти можуть зазнавати труднощів у забезпеченні фінансування своєї діяльності без державного фінансування.*
- (82) *Пункт 118 Керівних принципів авіації передбачає, що аеропорти, чий щорічний пасажиропотік становить до 200 000 пасажирів, не в змозі покрити значну частину своїх експлуатаційних затрат.*

- (83) Відповідно до інформації, наданої в Листі Черкаської ОР, відстань від міста Черкаси до найближчих аеропортів становить:
- до Міжнародного аеропорту «Бориспіль» – 150 км (автомобільним транспортом – 2 год 25 хв, залізничним транспортом – 3 год 40 хв);
  - до аеропорту «Кіровоград» (Кропивницький) – 130 км (автомобільним транспортом – 2 год, прямого сполучення залізничним транспортом з містом Черкаси немає). Злітна смуга аеропорту «Кіровоград» становить 1 500 м проти 2 500 метрів у КП «Аеропорт Черкаси», і цей аеропорт має обмеження за класом повітряних суден;
  - до аеропорту «Полтава» – 300 км (автомобільним транспортом – 4 год 50 хв; залізничним транспортом пряме сполучення з містом Черкаси відсутнє);
  - до Міжнародного аеропорту «Вінниця» – 330 км (автомобільним транспортом – 8 год 30 хв; залізничним транспортом пряме сполучення з містом Черкаси відсутнє).
- (84) Пасажиropoтiк та вантажopoтiк Аеропорту за 2020 – 2021 роки становить нуль, оскільки КП «Аеропорт Черкаси» не здійснює діяльності за основним видом, яка пов'язана з авіаперевезеннями та обслуговуванням повітряних суден, у зв'язку проведенням капітального ремонту злітно-посадкової смуги аеродрому, що проводився з 2018 року і який на жовтень 2021 року закінчено.
- (85) Враховуючи зазначене, пасажиропотік КП «Аеропорт Черкаси» не перевищує 200 000 пасажирів протягом двох фінансових років, що передують року, в якому було повідомлено про допомогу.

Отже, вимоги пунктів 117 та 118 Керівних принципів авіації дотримано.

- (86) *Відповідно до статті 56а Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами), допомога для регіональних аеропортів є допустимою, якщо:*

1) аеропорт є відкритим для всіх потенційних користувачів. У разі фізичного обмеження дієздатності розподіл має відбуватися на основі відповідних, об'єктивних, прозорих та недискримінаційних критеріїв.

- (87) КП «Аеропорт Черкаси» є відкритим для співпраці та укладання угод не тільки з українськими авіакомпаніями, але й міжнародними лоукостерами та готовий приймати представників приватних малих авіаційних суден усіх країн. Будь-хто має право користуватися послугами Аеропорту;

2) операційна допомога не надається аеропортам із середньорічним пасажиропотоком понад 200 000 пасажирів протягом двох фінансових років, що передують року, в якому допомога фактично надається.

- (88) Середньорічний пасажиропотік КП «Аеропорт Черкаси» протягом двох фінансових років, що передують року, в якому допомогу повідомлено, а це 2020 рік та 2021 рік, становить 0 пасажирів.

- (89) Отже, середньорічний пасажиропотік КП «Аеропорт Черкаси» протягом двох фінансових років, що передують року, в якому допомогу повідомлено або фактично надано, не перевищує 200 000 пасажирів на рік;

3) розмір операційної допомоги не повинен перевищувати необхідного для покриття операційних збитків і розумного прибутку протягом відповідного періоду. Допомога надається або у формі періодичних платежів,

встановлених попередньо, які не збільшуються протягом періоду, на який надається допомога, або у вигляді сум, визначених ex post на основі спостережуваних операційних збитків.

- (90) Загальний обсяг державної допомоги (операційної допомоги) за рахунок бюджету Черкаської ОР становить 13 550 000 грн, який буде спрямовано на виплату заробітної плати та нарахувань на фонд заробітної плати працівникам КП «Аеропорт Черкаси».
- (91) Розрахунок витрат за вищезазначеним напрямом здійснюється з огляду на кількість штатних одиниць Аеропорту. Штатний розпис КП «Аеропорт Черкаси» з 01.01.2022 становить 45 штатних одиниць із місячним фондом заробітної плати – 437 057,00 грн. Середньомісячна заробітна плата (з урахуванням податків і зборів на заробітну плату) працівників Аеропорту, згідно зі штатним розписом, передбачається в розмірі: 8 814,8 грн (2022 рік), 8 370,4 грн (2023 рік), 7 907,4 грн (2024 рік).
- (92) Згідно з інформацією, яка є у відкритому доступі на сайті Міністерства фінансів України, середня заробітна плата працівників по Черкаській області із січня 2021 року по вересень 2021 року становить 10 460 грн – 11 892 грн.
- (93) Враховуючи викладене, заробітна плата, яка встановлена працівникам КП «Аеропорт Черкаси», не перевищує середньої заробітної плати працівників по Черкаській області.
- (94) Відповідно до наданої в Листі Черкаської ОР інформації, отримання операційного прибутку від надання фінансування згідно з проєктом Програми не прогнозується та становитиме 0 грн.
- (95) Отже, розмір операційної державної допомоги КП «Аеропорт Черкаси» є обґрунтованим та не перевищує різниці між допустимими витратами та операційним прибутком;

4) операційна допомога не виплачується за будь-який календарний рік, протягом якого річний пасажиропотік Аеропорту перевищує 200 000 пасажирів.

- (96) У разі якщо КП «Аеропорт Черкаси» запрацює та будуть виділені кошти відповідно до проєкту Програми для оплати праці працівникам підприємства та нарахувань на неї, очікується отримати такі показники:
- *пасажиропотік:*
2022 рік – 3,5 тис. пасажирів;
2023 рік – 4,0 тис. пасажирів;
2024 рік – 4,5 тис. пасажирів;
  - *вантажопотік:*
2022 рік – 36 тонн;
2023 рік – 70 тонн;
2024 рік – 100 тонн.
- (97) Операційна державна допомога Аеропорту не призведе до збільшення середньорічного пасажиропотоку понад 200 000 пасажирів / 200 000 тонн протягом двох фінансових років після надання операційної державної допомоги.

Отже, вимог статті 56а Регламенту Комісії (ЄС) № 651/2014 (зі змінами) дотримано.

- (98) Враховуючи викладене, державна допомога у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на забезпечення ефективного функціонування КП «Аеропорт Черкаси», на період з 01.01.2022 по 31.12.2024 у сумі 13 550 000 грн, є допустимою для конкуренції відповідно до статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (99) Разом із цим, з метою запобігання неналежному використанню державної допомоги, Черкаська обласна рада має щорічно, не пізніше ніж до 01 квітня наступного року, подавати Комітету інформацію про здійснені заходи з моніторингу та контролю фактичного використання державної допомоги.
- (100) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 12¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктами 2 і 4 розділу II та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, (зі змінами), на підставі інформації, наданої Черкаською обласною радою, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що державна підтримка у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на забезпечення ефективного функціонування комунального підприємства «Аеропорт Черкаси Черкаської обласної ради», що виділяється на підставі проекту рішення Черкаської обласної ради «Про Програму фінансової підтримки підприємств спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Черкаської обласної ради на 2022 – 2024 роки» на період з 01.01.2022 по 31.12.2024 у сумі 13 550 000 (тринадцять мільйонів п'ятсот п'ятдесят тисяч) гривень, є **державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

2. Визнати, що державна допомога у формі поповнення обігових коштів, яка спрямована на забезпечення ефективного функціонування комунального підприємства «Аеропорт Черкаси Черкаської обласної ради», що виділяється на підставі проекту рішення Черкаської обласної ради «Про Програму фінансової підтримки підприємств спільної власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Черкаської обласної ради на 2022 – 2024 роки» на період з 01.01.2022 по 31.12.2024 у сумі 13 550 000 (тринадцять мільйонів п'ятсот п'ятдесят тисяч) гривень, є **допустимою для конкуренції відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.